GAZETA KRAKOWSKA

Nro 84.

W KRAKOWIE DNIA 21 PAŹDZIE[illegible] 1829 ROKU WE ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 14 Października.

Obecni tego [illegible] w Maryenb[illegible] na poratowaniu [illegible] zdrowia [illegible] Polacy, znaydowali [illegible] na żałobnem nabożeństwie za duszę ś. [illegible] zefa Czekierskiego, sławnego [illegible] które [illegible] odeytem zostało [illegible] zwłoki tego spoczywaią. Mszą S. miał [illegible] godny [illegible] Pułkowski. Wielu cudzoziemców przyłączyło się do grona oddaiących tę [illegible] część pamięci naszego rodaka, którego stratę dotąd cierpiąca ludzkość i [illegible] przyiaciele opłakuią.

Kurs Listów Za[illegible]
dnia 13 Października [illegible]
Towarzystwa Kredytowego [illegible].

Za Sto złotych w Listach Zas[illegible]nych,
Żądano (bez kuponu) zł. 95 — gr. —
Płacono . . . . . — 94 — [illegible] 15

Na [illegible] targach Warsza[illegible] płacono za korzec Żyta zł. [illegible] 9 do 16 i pół. — Pszenicy [illegible] 24 i [illegible] Jęczmienia od 8 do 9 i [illegible] Owsa [illegible] gr. 20 do 6 i [illegible] srebrnych [illegible] Siana [illegible] jednokonną od [illegible] do 17; [illegible] 20 do 24. — Słomy furę swykłą od 9 do [illegible]

Z Petersburga d. 18 Września D. K.

(Z Ruskiego Inwalida.)

Z Bożey Łaski
MY MIKOŁAY PIERWSZY
Cesarz i Samowładca Wszech Rossyi
[illegible] i t. d. i t. d. i t. d.

Naczelnie Dowodzącemu 2gą Armią, Naszemu Jenerałowi Piechoty, Jenerałowi Adjutantowi, Hrabiemu Dybiszowi Zabałkańskiemu.

Zwycięzkie woysko [illegible] dowództwem Waszemu powierzone, [illegible] rozpoczęcia teraznie[illegible] Armia [illegible] nieprzestawała odznaczać [illegible] świetniejszemi dziełami. Zu[illegible] p[illegible] głównych sił Wielkiego [illegible] zdobycie twierdzy [illegible] przeyście gór Bałkańskich, [illegible] wszystkich warowni zatoki Bur[illegible] zajęcie miasta Adryanopola, drugiey [illegible] Tureckiey, są to dzieła, [illegible] niezwiędłą okryły sławą. Lecz [illegible] tem, odznaczaiące się [illegible] talenta Wasze, stawiły świetny wypadek, przewyższaiący nawet miarę oczekiwania. Wy [illegible] zanieśliście zwycięzkie chorągwie [illegible] przed same bramy stolicy nieprz[illegible], i oparliście się pra-

wem skrzydłem o morskie siły Nasze, znaydniące się na Archipelagu, a lewem o flottę Naszą Czarnomorską, zmusiliście nakoniec Portę Ottomańską, uroczyście przyznać się do swey bezsilności w stawaniu przeciwko orężowi Rossyi, i wyraźnie prosić o łaskę Zwycięzcy.

Tak znakomite zasługi Wasze, dla Nas i Oyczyzny okazane, zwracnią na Was zupełne Nasze zadowolenie i iednaią szczególną Monarszą wdzięczność; na okazanie czego naymiłościwiey mianuiemy Was Kawalerem Orderu Swiętego Wielkiego Męczennika i Zwycięzcy Jerzego pierwszey klassy, którego znaki przytem przesyłaiąc, rozkazuiemy włożyć na siebie i nosić podług ustaw.

Będąc przekonani, że ta, tak godnie nabyta przez Was nagroda, podwoi gorliwość Waszą do dalszego pokonywania prac i trudów, dobru Oyczyzny poświęcanych, zostaiemy ku Wam Cesarską Naszą łaską nazawsze szczerze przychylni.

(podpisano) MIKOŁAY.

Alexandrya pod Peterhofem
dnia 12 Września 1829 r.

Jenerał Adjutant J. C. Mości Xiążę Menżykow, po wyleczeniu się z odniesioney rany, za powrotem do Petersburga, na skutek rozkazów J. C. Mości objął sprawowanie obowiązków Naczelnika głównego morskiego J. C. Mości sztabu, którego zarząd czasowie poruczony był Ministrowi morskiemu.

Radca Kollegialny Żeniewski, Radca Izby skarbowey Smoleńskiey, mianowany Prezesem Izby cywilney teyże Gubernii.

W Petersburgu będzie wydawane nowe pismo peryodyczne, w języku Rossyyskim, pod tytułem: "Dziennik Ministeryum Spraw Wewnętrznych." Co dwa miesiące wyydzie Numer złożony z arkuszy 10ciu do 12tu. Za drugie półrocze roku teraźnieyszego wyydą 3 Numera, a pierwszy iuż iest pod prassą.

Za odznaczenie się przy zdobyciu Mesembryi, mianowani zostali Kawalerami: Orderu S. Anny z koroną Kapitan artylleryi Zalesk ; Orderu S. Włodzimierza z kokardą, Porucznik 33go ekwipażu flotty Borkowski.

Na zaświadczenie J. C. M. Cesarzewicza, mianowani zostali za odznaczaiącą się gorliwość w służbie, Kawalerami Orderu S. Włodzimierza 4tey klassy: Podpułkownik Zmudzkiego pułku grenadyerów Krzywicki; Podpułkownik Łuckiego pułku grenadyerów Wołodkowicz; Porucznik strzelców konnych gwardyi Polskiey Rybczyński; Orderu S. Anny 3ciey klassy Sienkiewicz Kapitan Łuckiego pułku grenadyerów, Kuczewski 2 i Narbutt Kapitanowie Nieświeżskiego pułku karabinierów, Woronow Audytor pułku gwardyi ułanów J. C. M. Cesarzewicza.

N. Cesarz Jegomość łaskawie rozkazać raczył, policzyć do orderu S. Anny 2giey klassy, Wielebnego Oyca Konstantego, niegdyś Ekonoma Patryarchy Greckiego w Stambule, w nagrodę pożyteczney pracy, podiętey przez niego, na rozkaz zmarłego chwalebney pamięci Cesarza Alexandra, a teraz na świat wydaney, pod tytułem: Opowinowactwie języka Sławiańsko-Rossyyskiego z językiem Greckim.

Z Odessy d. 11 Września. D. K.
(Z Dziennika Odeskiego).

Dnia 8 b. m. przywrócone zostały związki wewnątrz miasta, kościołów 10 i wszystkie sądy zostały otwarte. Z tego powodu odśpiewano *Te Deum*, na którem znaydował

się Jenerał-Gubernator, Gubernator miasta i niektórzy urzędnicy; nie było wszakże żadney uroczystości, ponieważ obrzęd zwyczayny został odłożony do czasu oznaczonego przepisami kwarantanny.

Rapport, iaki władze codziennie odbieraią o zdrowiu miasta i Moldawanki, iest bardzo zaspokaiaiący. Taki sam stan iest Kujalnika i Ussatowego chutora

Od d. 7 do 11 b. m. zawinęło do naszego portu 26 okrętów naiętych przez rząd, a przybywaiących z portów zawoiowanych; nadto ieden okręt przybył z Mingrelii, i przywiózł wino, drzewo orzechowe i tytuń; a drugi ze Stambułu, to iest, bryg Larysa, ładowny winem, cukrem, kawą, rodzenkami, tytuniem i t. d.

Rzeczywisty Radca Stanu Lekarz Schlegel, mianowany został Inspektorem wydziału Lekarskiego w Odessie, i Lekarzem Dywizyynym, przyłączonym do Jenerała Gubernatora Nowey Rossyi i Bessarabii.

Gazeta tuteysza zawiera co następuie: Warunki traktatu pokoiu zawartego z Turcyią rozlewaią nowe promienie sławy nad Rossyią; szczegóły ich otrzymamy z Petersburga po zatwierdzeniu onych; teraz umieszczamy list o tym wypadku naczelnie dowodzącego drugą armiią Jenerała Hrabiego Dybicza Zabałkańskiego do Jenerała Gubernatora Noworossyyskiego.

"W nadgrodę znamienitych zwycięztw, otrzymanych przez zwycięzkie woyska Rossyyskie nad nieprzyiacielem, i trudów podiętych dla dobra służby, Cesarzowi i Oyczyznie, w ciągu teraźnieyszey woyny, Wszechmocny Bóg, w nieograniczoney miłości swoiey, udarował nas pokoiem, który przez pełnomocników Mocarstw woiuiących podpisany został w Adryanopolu dnia 2 (14) Września.

"O tym ważnym wypadku z nayżywszem zadowoleniem mam honor uwiadomić JW. Pana, pozdrawiaiąc sławnym dla Rossyi pokoiem. Mam honor bydź i t. d.,,

Dnia 3 Września 1829 r.

Adryanopol.

Z Paryża d. 5 Października.

Wczoray odbyła się w St. Cloud pod prezydencyią Króla rada Ministrów.

Prefekt Mozeli Vicehrabia Suleau miał prywatne posłuchania u Króla, a udaiący się do Brazylii Nuncyusz Papiezki był przez tuteyszego J. K. M. przedstawiony.

Królewic Angielski, Xżę Klarencyi, bawi ieszcze w Dieppie. Znayduie się przy nim Kapitan Usher, który odprowadził Napoleona na wyspę Elbę i za grzeczne obchodzenie się znacznie od niego udarowany został. Miasto Dieppa daie dziś bal dla Xięcia Klarencyi.

Para Barona Barante odwiedzili dnia 17 z. m. w wieyskiem iego mieszkaniu Xiążęta Nemour i Joinville, synowie Xięcia Orleanu, i bawili tam do nazaiutrza.

P. Rousseau, Konsul nasz w Trypolu, odbywa teraz w Marsylii kwarantannę. Przybycie tu iego wyiaśni przyczynę iego ztamtąd odiazdu i waśni z Bejem.

Przybył tu z Londynu Margr. Pallmella.

Przed 9 dniami sprzedaiąca dzieła kunsztu w Orient skazaną została na 3chdniowe więzienie i zapłacenie 10 Fr. za sprzedawanie wizerunku Xięcia Reichstadt.

Liniiowy okręt Scipio, bryg Marsouin i galiota Dafna w Tulonie, odebrały rozkaz bycia w gotowości do odpłynienia do Lewantu. Okręt Zebra udaie się do Algieru. Liniio-

wy okręt Provence udać się miał na końcu Września do Mahon; lecz niewiadomo, czyli ztamtąd powróci do Tulonu lub do naszey eskadry zamykaiącey Algier. Korweta Bajonka, która d. 16 z. m. odpłynęła z Tunis, przybyła do Tulonu. W Marselii odebrano urzędowe doniesienie, że dwa korsarskie Algierskie okręty stały w porcie tamteyszem w gotowości do wyyścia pod żagle, i iest podobieństwem iż mimo baczności naszey eskadry dopną celu swoiego.

Xiążę Polignac daie dziś wielki dyplomatyczny obiad.

Monitor donosi urzędownie o mianowaniu Hr. Beugnot Prezesem biura Handlowego i osad.

Mówią, iż 100 urzędników z Ministerstwa woiennego oddalonych zostanie.

P. Montbel, teraźnieyszy Minister oświecenia, udzielił P. Logoutte, dyrektorowi szkoły wzaiemnego uczenia w Guerten medal zachęcenia.

Posąg Marszałka Tourville postawiony został na moście Ludwika XVI. Zdobiących ten most 12 posągów są więc iuż uzupełnione.

Dway synowie ś. p. Xięcia Otranto (Fouche) popłynęli do Nowegojorku.

W teatrze rozmaitości wystawiaią teraz z wielkiemi okl skami zrobioną z powieści Czokes sztukę "Stróż nocny.,,

W Francyi znayduią się teraz 3 fabryki zwierciadeł: W Gobain, St. Quirin i Cogentry. Ostatnia ma byuź dnia 27 b. m sprzedaną.

Ośmdziesiątczteroletni Biskup Ajaccio na Korsyce obieździa konno swoią dyecezyią.

Odkrytą tu została banda z 30 złoczyńców złożona i pewna liczba przechowuiących rzeczy skradzione.

W Kale rozbierano chleb u 15 piekarzów i u 13 znaleziono miedź przymieszywaną do mąki.

Poseł Rossyyski przy Dworze Brazylijskim odpłynął z Hawru na okręcie Róża do Rio Janeiro.

Podług doniesień z Port-au Prince (Haity) cofniono tam z obiegu do końca Lipca dwóchgurdowe bilety skarbowe, ponieważ znayduiące się pomiędzy niemi fałszywe wielką czyniły niespokoyność. P. Mellien uwiadomił rząd Francuzki o uregulowaniu nakoniec z rządem Haitańskim wypłat Francyi; lecz rzecz ta leży od 4ch miesięcy w Ministeryum naszem bez decyzyi.

Z *Wlech d. 30 Września.*

Podczas odbytego dnia 20 b. m. w Lateranie w Rzymie święcenia, otrzymało 117 kleryków różnych stopni święcenia.

Z Neapolu piszą pod dniem 22 b. m., że Kawaler Don Gomez Labrador, nadzwyczayny Poseł przy Stolicy S. Króla Hiszpańskiego, który udał się tam dla proszenia o rękę Królewney Maryi Chrystyny dla swoiego Monarchy, ma ztamtąd dnia 28 odiechać, i że NN. Królestwo Ichmość z narzeczoną Królewną przedsięwezmą dnia 30 przez Rzym podróż do Hiszpanii.

N. Arcyxiężna Marya Ludwika, Xiężna Parmy, &c. dnia 28 Września powróciła w pożądanem stanie zdrowia do Parmy z przedsięwziętey do Genewy podróży. Godziną pierwey przybyły także powracaiące z Drezna owdowiała Wielka Xiężna Toskańska Marya Ferdynanda i iey siostra Xiężna Amalia, które nazaiutrz odwiedziwszy swą ciotkę Antoninę Burbon w klasztorze Urszulinek, udały się w dalszą drogę do Florencyi.

Z Madrytu d. 24 Września

Wczoray Infant Don Francesco de Paulo odiechał do Barcelony, gdzie zamyśla dnia 2 Października stanąć. Małżonka iego udać się ma do Marsylii dla ziechania z siostrą swoią Xiężną Berry.

Szambelan i szef bióra Ministerstwa spraw zagranicznych Margr. Casa-Irujo, miał dziś iednogodzinne posłuchanie u Króla. Wiadomo, iż miasto Kadyx winno temu urzędnikowi wolność portu swoiego. Wizerunek iego umieszczony iest z tego względu w sali posiedzeń Izby handlowey Kadyxkiey obok wizerunku Ferdynanda Cortes.

Do Barcelony nadszedł rozkaz Królewski ażeby rady mieyskie i gminne Katalonii podały swoie pretensyie za utrzymywanie woysk Francuzkich, iżby stronconemi bydź mogły z wypłat Francyi.

Z Lizbony d. 19 Września.

W dzisieyszey Gazecie Dworskiey znayduie się rozkaz dzienny pod 17 b. m. mocą którego Pułkownik 1go pułku piechoty d'Azewedo Lemos uwolniony iest od wyprawy przeciw Terceirze i wraca do naczelnictwa pułku swoiego. Migueliści widzą zgryzotę z tego środka, że niebędzie przeciw Terceirze nowa wyprawa przedsięwzięta. W wczorayszey Gazecie znayduie się wyrok pod dniem 7 b. m., którym naznaczona iest junta do przeyrzenia teraźnieyszego stanu zakonów. Zachodzi podobieństwo, że dowóz zagraniczney pszenicy będzie dozwolony.

Z Londynu d. 3 Października.

Wydany został rozkaz, aby powilon Królewski w Brighton do 10 b. m. był zupełnie urządzony. Zdaie się więc, że J. K. M. w tych dniach chce tam ziechać.

Przeszłego Wtorku widzieć znowu miano dwa woienne Rossyyskie okręty przez kanał przepływaiące.

Hr. Villafior wydał pod dniem 26 Sierpnia odezwę do mieszkańców wysp Azorskich, w którey wzywa ich aby woyska Don Miguela wypędziły i Donna Marya II uznały. Każdemu, który broń złoży, zapewnia życie. Zaciągnieni przez Don Miguela mieszkańcy, gdy dostaną się w ręce woysk Terceiry, zwróconemi krewnym zostaną. Zresztą zapewnia ich Hr. Villafior, iż ich handel z Terceirą żadney niema doznać przerwy.

Mówią, że P. O'Connell tworzy w Dublinie towarzystwo, którego celem iest uchylenie połączenia Parlamentów Angielskiego i Irlandzkiego.

W Liwerpoolu ożył od killku dni nieco handel bawełnianemi wyrobami.

Ogromney wielkości kloc marmuru, który ważyć ma 24 beczek (480 funtów) 30 stóp długi, a 4 maiący średnicy, kosztuiący 2000 Fs. wylądowany tu został w przeszłym tygodniu i 17 konmi do pałacu zaciągniony, na którego wielkie wschody iest przeznaczony.

P. Forth sprzedał dwa sławne swoie z wyścigów konie za 3000 gwineców.

Od zaprowadzenia konstytucyi posiadały Ziednoczone Stany północney Ameryki 7 Prezydentów, 10 Sekretarzów stanu, 9 Sekretarzów skarbu, 19 Sekretarzów woiennych, 10 Sekretarzów morskich, 7 Jeneralnych Pocztmistrzów i 11 Jeneralnych Prokuratorów. Z tych 73 publicznych urzędników umarło tylko dwóch podczas swoiego urzędowania.

Dywizyia Hiszpańskiego Admirała Laborde zarzuciła dnia 24 Lipca w Punta-Xeres kotwice. Dnia 27 wylądowały woyska i udały się nazaintrz ku Tempiko, gdzie tak-

że eskadra popłynęła. Dnia 31 fregata Restauracyia odpłynęła z 3 przewozowemi statkami do Hawanny. Ta fregata napotkała dnia 12 Sierpnia galiotę Galga, która zawiozła doniesienia do Hawanny. Dnia 28 Lipca Admirał Laborde wydał z okrętu Soberano następuiącą odezwę: "Z ukontentowaniem widzę moie nadzieie spełnione. Wiedziałem, iż dowodzę mężnemi Hiszpanami i przemówiwszy do was w Hawannie, polegałem na waszey waleczności. Wy iedni przełamać mogliście zawady, które nam się przy wylądowaniu nastręczały. Bóg uwieńczył pomyślnością nasze natężenia. Powiewa znowu na brzegu Mexykańskim bandera Hiszpańska, i waleczna straż przednia woyska Królewskiego pozdrowiła ią iuż swoiemi okrzykami. Tysiączny okrzyk zwycięztwa, wydobywaiącey się z serc waszych, przyiął tę szlachetną chorągiew, która przodków waszych nieśmiertelnemi uczyniła. Cały świat zwraca na was oczy i w krótce dziwić będzie waszą waleczność. Przedsięwzięcie to było was godnem. Cieszcie się maytkowie i żołnierze! Króla, Pana, naszego oyca ludu swoiego, naszego nayukochańszego Ferdynanda VII ucieszy doniesienie o waszych czynach. Zapewniam was o tem i dziękuię wam w iego imieniu. Podziękuymy za to Naywyższemu i daymy światu słyszeć okrzyk, który nayczulsza i nayszczersza miłość ku naszemu Monarsze z piersi naszych wydobywa. Niech żyie Król!" Jeden z listów zapewnia, że kilkosetna osada w Tempiko przeszła do Hiszpanów i że bez oporu weszli do tego miasta.

Gazety tuteysze zawieraią następuiący list pewnego podróżuiącego Anglika ze Stambułu pod dniem 3 Września: — "Od czasu iak WPanu doniosłem o moiem wylądowaniu przy Dardanellach, ścigał mnie los móy zawistny, bo wsiadłszy na statek ztamtąd odpływaiący, przez 6 dni i nocy ciągle byłem w podróży, i wstępowałem prawie do każdego mieysca na brzegu leżącego; nie żałuię iednak tego, bo miałem dobrą sposobność przekonania się o istotnym stanie woyny. Na przestrzeni około 160 mil Angielskich zaymuiącey, wszystkie gościńce, ścieszki i statki okryte były Turkami, szczególniey Azyatyckiemi, którzy uciekali z teatru woyny i przedawali swoią broń, konie i t. p.; chłopi nawet uciekali z całym swoim maiątkiem do Azyi. Z tego powodu musieliśmy z mieysca wylądowania spiesznie się oddalać, aby statków naszych gwałtem nam nie zabrano; fuzye i pistolety, któremiśmy nie raz napastnikom zagrozili, były nam nader pomocne. Przestraszyłem się widząc Turków w tak powszechney rozsypce, a do tego w tym czasie, kiedy chorągiew święta powiewała; woyna iednak była bardzo niepopularna, a to z przyczyny zniesienia Janczarów, tudzież usiłowania zaprowadzenia w Turcyi karności woysk Europeyskich. Z tąd też pochodzi, że Sułtan nie ma powszechney miłości u ludu, z powodu nałożonych wielu podatków, że Grecy oczywistą okazuią przychylność do Rossyan, iż w ostatnich czasach Rossanie nie brali nikogo w niewolą i mówili do Turków: Woyna iest tylko prowadzona z Sułtanem, ale nie z narodem, wróćcie więc do domów waszych. Tego nie trzeba było Turkom powtarzać; wypełnili oni ściśle ten rozkaz, co sam mogę poświadczyć, spotykaiąc często na drodze pracuiących woiowników. We wszystkich mieyscach ze strony Eupeyskiego morza przyymowani są bardzo dobrze, bo mieszkańcy tych mieysc podobną grali rolę. Wśród tych okoliczności, nie było więc dla mnie nic dziwnego, gdy przybywszy do Stambułu d. 30 Sierpnia, zastałem przy Sułtanie

i świętey chorągwi, tylko 8000 ludzi, którzy przy samem mieście, naprzeciw okna mego obozowali, wtenczas, kiedy Rossyanie zaięli Adryanopol, dawną stolicę Państwa Ottomańskiego. Woysko, którem Jenerał Diebitsch miasto to zaiął, nie było z początku licznieysze nad 9000, teraz zaś ma przy sobie 30 do 40,000, i taka też tylko liczba miała przeyść Bałkan. Sułtan nie spodziewał się zapewne tego, aby go wszyscy opuścili, inaczey byłby przyiął podane mu propozycye, nim nieprzyiaciel Bałkan przeszedł. Teraz zaś zdał się na łaskę Cesarza Rossyi, i oświadczył, iż przyymie wszystkie warunki pokoiu, byleby nie było z krzywdą innych Europeyskich Mocarstw. O warunkach pokoiu zapewne się wkrótce dowiemy. Porta powinnaby ciężko za upór swóy odpokutować, ieżeli iey zkądkolwiek dobry iaki przyiaciel na pomoc nie przyydzie. Skarb państwa bardzo wycieńczony. Wielką trzeba mieć litość nad Sułtanem, że wtenczas, kiedy widział się bydź zmuszonym prowadził woynę, reforma państwa iego ieszcze zostawała w pierworodnym stanie niedołężności; wplątał się w woynę, nie zacząwszy ieszcze tworzyć regularnego woyska, które cudów waleczności w zeszłym dokazywało roku, teraz zaś iest wyniszczone, i przez innych Turków nie wspierane. Janczarowie nie mogą nigdy póyść w niepamięć; niedawno pokusili się znowu zrobić rewolucyią, ale ią w samym iey zarodzie przytłumiono; dla tego też bezpieczeństwo stolicy iest bardzo zagrożone, lubo codziennie odbywaią się exekucyie śmierci. Kilka dni przed moiem przybyciem był tu wielki pożar, który założono na dopięcie złośliwego celu, ale teraz uspokoiło się wszystko. Jeżeli pokóy iuż stanął, tedy powinienby spokoyność tę utwierdzić; z drugiey zaś strony nie można ukryć obawy, aby potem ciągłe burzenia nie miały kiedyś wybuchnąć. Sądzą iednak, że nie ma przyczyny spodziewać się takiego pokoiu, któryby obawę tę miał powiększyć. Jeszczem się dobrze w tey stolicy nie rozpatrzył, lubo to czynić postanowiłem. Za kilka dni, kiedy się iuż wszystko uspokoi, także iako cudzoziemiec będąc zupełnie bezpieczny, zamierzyłem sobie obeyrzeć obóz. Widzę tam Dardanello, i to tylko wynadgrodziło trudy moiey podróży, lubo iuż prócz tego zwiedziłem pobrzeża morskie, a szczególniey wyspy Greckie, a to wtenczas, kiedy wypłynąwszy z Capo di Gate, musieliśmy walczyć z przeciwnemi wiatrami.„

Gazeta Globe pisze: — " Ostatnie wiadomości z Rio Janeiro, powzięte z dobrego źródła, maią bydź takie, iż stronnicy Królowey Donny Maryi mogą mieć nową i wielką nadzieię z powodu ważney odmiany, która zaszła w gabinecie Don Pedra względem interessów Portugalskich. Stronnictwo w Izbach Brazyliyskich, które zdawało się nieprzyiaźnem, traci co raz bardziey swoie znaczenie. Wychodcy Portugalscy, którzy dawniey żyli z dobroczynnych składek, maią teraz pobierać regularną płacę na swoie utrzymanie, i dla tego stan ich iest dosyć dobry. Przybycie Cesarzowey i obecność młodey Królowey, razem z pomyślną wiadomością o świetnem zwycięztwie Hrabiego Villaflor na wyspie Terceirze, ten zapewne skutek sprawią, iż Don Pedro przedsięweźmie dzielnieysze kroki dla poparcia sprawy córki swoiey. Osoby świadome rzeczy twierdzą, iż sama eskadra byłaby dostateczną do przechylenia wagi polityczney Portugalii na stronę Don Pedra."

Z Bruxelli d. 7 Października.

Onegday przybył tu J. C. Wysokość Wielki Xiążę Rossyyski Konstanty i wysiadł do pałacu Xięcia Oranii.

Bawiący tu kilka dni Xięztwo Meklenburgscy odiechali wczoray do Paryża.

Dnia 5 b. m. przybył tu goniec z doniesieniem J. K. Mci o zawartym pokoiu. Dziś rano odiechał J. K. M. do Hagi.

Postanowieniem z dnia 4 b. m. udzielił J. K. M. swoie placitum Bullum dla Biskupów Leodyyskiego, Doornickiego i Gandawskiego.

Minister spraw wewnętrznych P. Gobbelschroy otrzymać miał od Oyca S. order Złotey ostrogi.

Znayduie się tu teraz P. O' Connel brat sławnego członka Parlamentowego.

Wykradzione Xięźnie Oranii kosztowności zamknięte były w 3ch Mahoniowych kufrach, które złodzieie także zabrali. Statek parowy Hr. Liwerpool, który z doniesieniem o tey kradzieży z Ostendy do Londynu odpłynął, tak szybko odbył tę podróż, że tam w 13 1/2 godziny stanął. Dotąd nadaremnie tu śledziono sprawców tey kradzieży.

Pisma tuteysze donoszą z prywatnych listów z Kurasao pod dniem 26 Lipca, że prowincyia Panama odstrychnęła się od Rzeczypospolitey Kolumbiyskiey, w celu przyłączenia się do Peru.

Od brzegów niższey Elby d. 9 Października.

Dnia 4 nastąpiły w Hildesheim uroczysta Konsekracya i instalacyia tamecznego Biskupa X. Osthaus.

Mówią, iż Królowa Szwedzka koronować się będzie w Drontheim w Norwegii, iako Królowa tego państwa. — Seymuiące Stany Szwedzkie naradzaią się ieszcze ciągle nad budżetem.

Wielki Xżę Oldenburski przybył dnia 9 do Hamburga.

Od brzegów Menu d. 9 Października.

W Minchen od powrotu NN. Królestwa Jchmość Bawarskich panuie ruch i wesołość. Teatry, domy zaiezdne, place publiczne i ulice zapełnione są ludźmi, pomiędzy któremi widzić można mnostwo cudzoziemców. — Uroczystość rolnicza na łące Teressy dnia 4 Października odbyła się mimo niepogody z naywiększą okazałością, którą NN. Królestwo Jchmość obecnością swoią zaszczycić raczyli.

Hr. Pozzo di Borgo, należący do poselstwa Rossyyskiego przy Dworze Francuzkim, przeiechał przez Frankfort.

Utrzymuie się pogłoska, iż Wielkie Xięztwo Badeńskie pod pewnemi warunkami przystąpiło do Niemieckiego handlowego Związku.

Adwokaci iednego z miast Francuzkich nad Renem mieli wydać okólnik do swoich kollegów w nagranicznych Niemieckich kraiach, zapraszaiący ich na ziazd Adwokacki na wzór ziazdu badaczów natury w Niemczech.

Po okropney burzy, którey towarzyszyły snieg i grad, wybuchłey nad górą Splügel w Szwaycaryi, oberwała się część góry i przerwała związki. Kilka rodzin Angielskich, które burza zaskoczyła, znaydowały się w wielkiem niebezpieczeństwie i musiały 3 dni na gorze Splügel bawić.

DODATEK

DO Nro 84.

GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 21 PAZDZIERNIKA 1829 ROKU we SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE,

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr zreduk: na O° R.	Therm: czyli stopnie ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Paź:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 6, 171	+ 2. 2	96	Zachodni słaby	Pochmurno	o g. 9 1/2 deszcz
27	„ 4, 926	+ 7. 0	85	Połu: Za. średni	„ „	
17. 3	„ 3, 908	+ 7. 4	75	„ „	„ „	Deszcz.
9	„ 2, 439	+ 5 2	97	„ „	„ „	„
7	27 5, 242	+ 3. 6	99	Połud: Za. wicher	Pochmurno	cała noc deszcz i wi-(cher pn. za.
18. 12	„ 6, 347	+ 4. 9	89	„ mocny	„ „	
3	„ 6, 850	+ 4. 0	85	„ „	„ „	Deszcz.
9	„ 7, 795	+ 2. 2	93	„ „	„ „	
7	26 9, 232	— 0. 8	97	Zachodni średni	Pogoda z chmur:	
19. 12	27 9, 894	+ 2. 3	87	„ słaby	Chmury	
3	„ 9, 737	+ 3. 5	84	Połud: Za. słaby	Pochmurno	
9	„ 9, 974	+ 1. 7	94	„ „	„ „	

J. K. *Steczkowski*, A. O. A.

— *Z Krakowa.* —

Wyciąg Obserwacyi Meteorologicznych z Miesiąca Września 1829 r.

Naywyższy stan Barom:	d. 30	.	27" 9.'"242
Nayniższy . .	d. 15	.	27 0. 212
Średni . . .	.	.	27 4. 814
Naywiększe ciepło	d. 11	+ 24. ° 2	
Naymnieysze	d. 27	+ 6. 9	
Średnie . .	.	+ 14. 254	
Naywiększa wilgoć	d. 28	. .	99
Naymnieysza	d. 1	. .	64
Średnia .	. .	. .	86. 9

Dni pogodnych —. Pogodnych z chmurami 9. Pochmurnych 21. Mgły 2. Deszczów 14. Gradów —. Grzmotów 2. Wichrów —. Wiatr panuiący Wschodni i Pn. zachodni.

W Krakowie dnia 5 Października 1829 r.

J. K. *Steczkowski*, A. O. A.

Z Łowicza d. 7 Października.

Towarzystwo artystów dramatycznych Teatru Krakowskiego, zostaiące pod dyrekcją JJPP. Fiszera i Miłkowskiego, przez czas swego pobytu zabawiaiąc tuteyszą publiczność jako też znayduiących się na iarmarku S. Mateusza; wystawiwszy ostatni raz w dniu 27 z. m. operę komiczną, Cerulik Sewilski, opuściło miasto Łowicz i udało się do Krakowa. W przeieździe swym przez Piotrków ma także wystawić tam kilka reprezentacji. Nadmienić iednak wypada, sądząc podług zdania ogólnego (po wystawieniu kilku sztuk wyższego rodzaiu) o zdatności akturów: że nie pozostałoby nic do życzenia, gdyby mieysce na teatr obrane dozwalało więcey takowe uprzyiemnić. JJPP. Fiszer i Miłkowski dali dowody niepospolitey znaiomości w sztuce dramatyczney, zgoła wszystkie pochwały umieszczone poprzednio w Kuryierze Warszawskim, co do osób wymienionych, są zasłużone, dodać tylko należy JJPanny Teressę i Antoninę Fiszer, które w rolach dziecinnych z upodobaniem były widziane i zaszczycane przywołaniami.—

Parterowicz z ulicy Teatralney.

Z Wiednia d. 12 Pazdziernika.

Dnia 3 b. m. iako w wigiliią chwalebnych imienin Nayiaśnieyszego naszego Cesarza, zwyczayne corocznie w Naywyższey C. K. Dyrekcyi Policyi rozdawanie nagród służącym odbyło się z stosowną do dnia tego uroczystością. Ubiegało się o nagrody 51 męzkiey, a 165 niewieści płci służących, z których Dyrekcyia trzymaiąc się Naywyższego Patentu z dnia 1go Maja 1810 obrała 10 naygodnieyszych obojey płci, maiąc wzgląd na wiek, kalectwo, gatunek i wytrwałość w służbie, tudzież dobre obyczaie, z których każde z tych dziesięciu otrzymało po 150 ZR. w monecie konwencyyney.

Z Berlina d. 12 Września.

J. K. Wysokość Xiążę Wilhelm Adalbert wyiechał ztąd do zamku Fischbach w Szląsku.

Przybyli tu Xiążę Fryderyk na Calerath; Jenerał jazdy i Jenerał Adjutant N. Cesarza Rossyi Xiążę Trubeckoy z Petersburga; Kr. Saski Jenerał porucznik, nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister przy Dworze naszem P. Watzdorff z Drezna; Kr. Duński nadzwyczayny i Pełnomocny Minister przy Dworze naszem Hr. Rewentlów z Holszty....; sprawuiący interessa Brazylii przy Dworze tuteyszym P. Pereira da Cunha z Paryża, i Ces. Rossyyski Strzelec polowy Lange gońcem z Petersburga.

Z Saxonii d. 9 Października.

J. K. Wysokość Xiężna Amaliia Augusta Saska przybyła dnia 7 b. m. o godzinie 8 w wieczór z Drezna do Lipska i wysiadła do gościnni Saskiey.

Ukończone teraz tegoroczne wystawienie wyrobów kraiowych w Dreźnie, które do 400 Nrów zawierało, okazało naypięknieysze adamaszki i płótna, i naydelikatnieyszey roboty merynosowe kobierce i przechodzące oczekiwanie robione w Raichenbach szale. Wyszywania iedwabnych materyy z nowey fabryki Annaberg, stal i metalowe roboty, &c. okazywały postęp fabryk w Królestwie.

Od granic Tureckich d. 30 Września.

Wiadomość o pokoiu nie zrobiła wcale przyiemnego wrażenia na ludności Adryanopola, ponieważ od obecności woysk Rossyyskich używa spokoyności i bezpieczeństwa, a po ich oddaleniu nie bez przyczyny obawia się gwałtowności. Wiele rodzin, tak Chrześciańskich, iako też Mahometańskich, czynia przygotowania do przeniesienia się wraz

z odciągnieniem woysk Rossyyskich do Xięztw Multan i Wołoszczyzny, na co otrzymać miały pozwolenie od Naczelnego Wodza Rossyyskiego. Wszelka własność rządu Ottomańskiego wywożoną iest teraz drogą od Aidos i Sylistryi. Porta utraciła w ciągu teraźnieyszey woyny przeszło 2000 dział i 200,000 broni. Ponieśli także Turcy bardzo wielką i dotkliwą stratę w naylepszego gatunku stadnikach i klaczach, które ulepszą stada Rossyyskie.

Panuiące od dawnego czasu w Seres powszechne nieukontentowanie, które każda wiadomość o postępie woysk Rossyyskich pomnażała, zrobiło się nakoniec iawnem. Abtig-Bey, brat dostałego się przy zdobyciu Warny w Rossyyską niewolą Jussuf-Baszy, i naczelnik niechętnych, zapewniwszy sobie miasto, złożył z urzędu ustanowionego przez Sułtana gubernatora Seresu i sam mieysce iego zaiął. Podobnież doniesienia nadeszły z Drama, i niema wątpliwości, że gdyby Rossyianie zbliżyli się byli do Macedonii, to miasto byłoby się zaraz pod ich opiekę poddało.

W prywatnym liście, w Gazecie powszechney umieszczonym z Stambułu pod dniem 11 Września, wyczytuiemy o owczesnym stanie stolicy Tureckiey co następuie: Codziennie powracaią starcy i chorzy z swoiemi chorągwiami z nieregularnego woyska do Azyi, gdy tymczasem przychodzi zamiętą młodzież. Obóz pod Ramis-Czyflik zwiększył się znacznie od dni 14. Nowy spisek Janczarów, o którym w ostatnim moim liście wzmieniłem, zprawdził się, lecz został przed wybuchnieniem zniszczony. Celem iego bydź miało wymordowanie wszystkich Magnatów, iako też znayduiących się tu Chrześciian i przywrócenie dawnego porządku rzeczy. Lecz postąpiono przeciw spiskowym z taką tęgością, iaka tylko teraźnieyszemu rządowi właściwą bydź może. Zaięcie Adryanopolu przez Rossyianów ośmieliło zapewne Janczarów, którzy sądyili, iż będą od nich wspartemi, gdyż i przełożeni nad cechami, którzy oddawna zostawali w ścisłym związku z Janczarami, odmówili posłuszeństwa rozkazowi zgromadzania się z uzbroionemi cechami około S. Chorągwi. W tey krytyczney chwili nastąpiło uwięzienie hersztów spisku, którzy w Daud Basza, gdzie Seraskier często przebywa, straconemi zostali. Po straceniu hersztów przystąpiono dopiero do tracenia reszty spiskowych, których ieszcze codziennie na rogach ulic i publicznych placach ścinaią. Sposób tracenia zmieniony także został. Zamiast co dawniey delikwenci z związanemi w tył rękami stoiący ścinanemi byli teraz ścinaią ich klęczących. Liczba straconych niedawno przenosić ma 500. Pomiędzy niemi znayduie się 16 przełożonych nad cechami, a reszta tychże iest z urzędów złożona. Żyd który prowadził z Turczynką miłosne intrygi został obwieszony. Greczyn, który rzeknąć miał do krawca: "zawszeszto będziesz takie spodnie robił? (pantaliony dla regularnego woyska) został ścięty, a Turczynka, która chciała ogień podłożyć, została w worze obwieszoną. Takiż los spotkał dwóch Turków, którzy przed 14 dniami zapalić chcieli nowo wystawiony na Azyatyckim brzegu pałac Sułtana. Seraskier, który niedawno wyniesiony został na Setrasa (naywyższego dowodcę) kieruie indagacyami, i żaden wzgląd lub ułaskawienie niema mieysca. Przecież, gdy ieden z skazanych na śmierć Janczarów prosił go o darowanie mu życia, iż ma żonę i 5 dzieci do żywienia, kazał iego żonę i dzieci przyprowadzić i rzekł doniego: "Dzieci Twoie są teraz moiemi, a żona pobierać będzie miesięcznie tyle, iż będzie mogła się utrzymać. Twoia troskliwość iest

więc usunięta. Dzieci zostały w haremie Seraskiera umieszczone, a ich oycice ścięty.

Dnia 19 i 20 Października 1829 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.	2. Zł. gr.	3. Zł. gr.	4. Zł. gr.
— Pszenicy	18 —	17 —	16 —	14 —
— Żyta	12 —	11 15	10 15	10 —
— Jęczmienia	9 —	8 —	7 15	7 —
— Grochu	12 —	11 15	11 —	— —
— Owsa	6 —	5 24	5 20	— —
— Jagieł	18 —	17 —	16 —	15 —
— Rzepaku	22 —	16 15	16 —	— —

W Gdańsku d. 12 Października.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	1050	do	1140.
Żyta	—	—	360	—	378.
Jęczmienia	—	—	240	—	270.
Owsa	—	—	210	—	240.
Grochu	—	—	420	—	480.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 369 Ciągnieniu dnia 21 Października 1829 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

90. 22. 13. 72. 24.

Przyszłe 370 Ciągnienie dnia 28 Października 1829 r. przypada.

DONIESIENIA.

Wydział Spraw Wewnętrznych i Policyi &c.

W skutek przedstawienia Wóyta gminy Okręgowey Balice pod dniem 19 b. m. i r. do Nru 245 uczynionego, zawiadomia Wydział Publiczność, iż w dniu 16 Września 1829 r. przytrzymaną została Dziewczyna zabłąkana lat 5 może maiąca przez niewiadome osoby opuszczona; dziewczyna ta umieszczoną będąc noteraz w Szpitalu S. Łazarza na Wesoły przy Krakowie na funduszu podrzutków, po badaniu iey oświadczyła, iż się nazywać ma Ewa Sekulonka, zkądby zaś bydź mogła nie wie, namienia iednak że iest z Galicyi od Pani Bobrowskiey, lecz nazwiska wsi nie wie, iest zaś wzrostu dziecinnego, oczów ciemnych, twarzy mierney, włosów iasnych, nosa miernego, bez szczególnych znaków, oprócz wydęcia się zapewne z płaczu; ubiór iey iest górnica ze zgrzebnego płótna, koszula wyszywana na ramionach czerwonemi niciami, spodnica biała, fartuch biały, i chustka na głowie biała; ktoby przeto o Rodzicach lub krewnych dziewczyny tey wiadomość mieć mógł, zechce o tem Wóytom gminnym w Okręgu lub w Dyrekcyi Policyi w mieście donieść, którym równie zaleca się przedsiębranie w tey mierze stosownych do wyśledzenia środków.

W Krakowie dnia 21 Września 1829 r.

Senator Prezyduiący
Sobolewski.
Konwicki, Sekr: Wydz.

Na wniosek Sukcessorów Poborcy Akcyzy Fryderyka Hallerworden, córka tegoż Julianna, z męża Walter, która w roku 1808 z mężem swoim, Sekretarzem i Dyrektorem Registratury Sądu appellacyynego w Krakowie bawiła, i od tego czasu o swoim życiu i pobycie żadney wiadomości nie dała; wzywa się publicznie niniejszym edyktalnym Zapozwem: ażeby wprzód lub w upływaiącym Terminie dnia 7 Lipca 1830 r. o godzinie 3 z południa zgłosiła się, w przeciwnym zaś razie będzie za umarłą ogłoszona. Wzywaią się zarazem Sukcessorowie powołaney Julianny Hallerworden, zamężney Walter, ieżeli znayduią się, ażeby w oznaczonym wyżey Terminie zgłosili się, i prawo swoie do sukcessyi należycie udowodnili, inaczey ich pretensyie odrzuconemi zostaną, i przypadaiąca na nich część spadku przysądzoną będzie znanym tu ich współsukcessorom Poborcy Akcyzy Fryderyka Hallerworden. Zgłaszaiący się zaś Sukcessorowie Powołaney po zapadłym ich wyłączeniu, poddać się muszą rozporządzeniom zapadłego w tey mierze Wyroku, i nie mogą żądać żadnych rachunków, ale przestać iedynie na tem, coby się ieszcze pozostać mogło z sukcessyi Powołaney.

W Lublinitz (Lublińcu) dnia 3 Września 1829 r.

Królewsko-Pruski Sąd mieyski.

W domu pod Liczbą 464 w ulicy S. Jana iest całe pierwsze piętro z kuchnią, piwnicą, drzewnią, staynią i strychem osobnym do wynaięcia.